

► **Janez Janša**

Slovensko narodno gledališče, 2007

28. oktobra 2006 so bili Strojanovi, družina z 31 člani (od tega 14 otrok), prisiljeni v spremstvu policije zapustiti vas Ambrus in oditi v begunski center v Postojni 80 km stran. Dva dni so bili ujeti sredi množice sokrajanov, ki so jih oblegali in z grožnjami s smrtjo od njih zahtevali, naj kraj zapustijo. Strojanovi so Romi ali, kot jim tudi pravijo, "cigani". V mesecih, ki so sledili "incidentu v Ambrusu", smo bili priča povečanju rasističnih dejanj, usmerjenih zlasti proti romski skupnosti. Toda najbolj zaskrbljujoče pri vsem tem je dejstvo, da je agresivni jezik, ki so ga uporabljali Ambrušani, legitimizirala politična elita, ki ga je prevzela in tako normalizirala.

In *Slovensko narodno gledališče* nas spodbudi prav k razmišljanju o tem jeziku: o njegovi neprizanesljivosti, a še bolj o njegovi nejasnosti; o njegovem odkritem, agresivnem rasizmu. *Slovensko narodno gledališče* ali *SNG* je gledališko delo in deluje na dveh ravneh. Na odru stojijo štirje igralci v vrsti drug poleg drugega. Na glavi imajo slušalke in mehanično ponavljajo drobce iz medijskega viharja, ki se je razdivjal ob tem dogodku. V ozadju odra pet ogromnih plazma zaslonov prikazuje videe, kjer pred petimi kraji, ki simbolizirajo izgon Romov, Janez Janša obsesivno ponavlja mantro: "Cigani ... Cigani ... Cigani ..."